

uzavřené a podle jejich údajů mlčky do 31. ledna 1920 obnovené. Okresní soud vyhověv tomuto návrhu, dal prostě beze všeho dalšího vyřízení doručiti stejnopis podání Františku P-ovi. Doručení to jest tedy úkonem ryze formálním. Spolupůsobení soudu při takovémto doručování ovšem v zákoně nikde není stanoveno, ale rovněž není ustanovení zákonného, které by zapovídalo nebo vylučovalo podobné doručení. Okresní soud mohl je odepřít, nařídil-li je však, nelze tvrditi, že postup jeho přičí se zákonu a tudíž jest zmatečný. To nelze dovozovati ani z § 1 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z., dle něhož v nesporných záležitostech právních soud — z moci úřední nebo k žádosti stran — jednati má jen potud, pokud zákony to nařizují, poněvadž ustanovení dotčeného § 1 má na mysli jednání soudu v technickém slova smyslu. Hmotného významu pouhé doručení ovšem nemá. V tom směru věc nemá se jinak, než kdyby stěžovatelky byly jiným způsobem projevily svůj úmysl a svou vůli vůči Františku P-ovi. Že bylo podání mylně zapsáno do rejstříku výpovědí, jest bez významu, když soud neučinil opatření věcného. Nesouhlasí-li František P. s projevem vůle stěžovatelek, jest mu zůstaveno, by přivedl k platnosti případné své námitky způsobem zákonným. Z toho jest patrné, že soud rekursní neměl příčiny, zrušiti z moci úřední usnesení okresního soudu jako zmatečné a prohlásiti doručení přípravného spisu Františku P-ovi za bezúčinné.

Čís. 280. ✓

Hodinové jízdné, nejsou součástíkou služebního příjmu železničního zřízence, nepodléhá exekuci ani pro zákonný nárok na výživné.

(Rozh. ze dne 7. října 1919, R I 388/19.)

K vydobytí nároku manželských dětí na výživné povolila p r v á s t o l i c e proti otci, průvodčímu čsl. státních drah, mimo jiné exekuci zabavením a přikázáním k vybrání hodinového jízdného. K rekursu ředitelství státních drah zamítl rekursní soud v uvedeném směru návrh na povolení exekuce, poněvadž hodinové (jízdné) nelze pokládati za příjem služební, nýbrž za peníz určený ku krytí výloh při cestách služebních, které exekutu u vykonávání služby jest podniknouti, pročez částky tyto nelze ani ve prospěch zákonných nároků alimentárních v exekuci bráti, ježto nečiní část příjmů služebních.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajících věřitelů, poněvadž dle prohlášení ředitelství státních drah jest hodinové dietou za skutečně konané služební cesty a nikoli trvalým příjmem. Z povahy jeho plyne po zákonu vyloučení jeho z exekuce a je lhostejno, že jízdné stanoveno paušálním obnosem měsíčním.

Čís. 281.

Podal-li manžel, když nezvěstný manžel byl již prohlášen za mrtva, dodatečně návrh, by vysloveno bylo, že manželství považovati jest za

rozvázané, nutno znova provéstí zákonné řízení, nanejvýše vydati znova edikt a stanoviti znova lhůtu jednoho roku.

(Rozh. ze dne 7. října 1919, R I 395 a 396/19.)

K návrhu Bertý J. ze dne 20. dubna 1918 zahájil soud první stolice řízení za účelem prohlášení Ferdinanda J. za mrtva, vydal edikt ze dne 13. května 1918 a k opětné žádosti Bertý J. ze dne 2. června 1919 vydal usnesení ze dne 6. června 1919, jímž Ferdinand J. za mrtva se prohlašuje, zamítl však pro tentokráte další návrh, obsažený v posléz řečené žádosti, by manželství prohlášeno bylo za rozvázané, poněvadž nebylo navrhovatelkou šetřeno předpisů zákonných §§ 112—114 obč. zák., § 9 zákona ze dne 16. února 1883 čís. 20 ř. z. a § 3 nařízení ze dne 31. března 1918 čís. 128 ř. zák. Rekursní soud nevyhověl usnesením ze dne 9. července 1919 rekursu Bertý J., čelícímu proti posléz řečené zamítající části usnesení první stolice, uváživ toto: Prohlášením Ferdinanda J. za mrtva vyslovena jest pouze právní domněnka ve smyslu § 24 obč. zák. o jeho úmrtí. By mohlo býti vysloveno též, že manželství jeho se zrušuje, jest zapotřebí, by tu byly takové skutečnosti, které nezanechávají žádné pochybnosti o tom, že Ferdinand J. zemřel. (§ 112 obč. zák.) Zda okolnosti uvedené v návrhu Bertý J. ze dne 20. dubna 1918, které spojeny byly s jeho pohřešením dne 9. listopadu 1914, na pravdě spočívají, vyšetřeno nebylo. Prohlášení Ferdinanda J. jest tedy dosud pouhou domněnkou, zakládající se jen na uplynutí lhůty zákonem stanovené, nikoliv na skutečnostech v § 112 obč. zák. stanovených. Za tohoto stavu věci nemohlo býti usnesením v odpor vzatým manželství stěžovatelky s Ferdinandem J. prohlášeno za zrušené a to tím méně, poněvadž nebyl zřízen ani obhájce svazku manželského dle § 9 zákona ze dne 16. února 1883, čís. 20 ř. z., bez jehož slyšení o návrhu stěžovatelky rozhodnouti nelze. K opětovné žádosti Bertý J., by manželství bylo prohlášeno za rozvázané, vydal soud první stolice usnesením ze dne 11. června 1919 ediktální výzvu a vyslovil, že po roce rozhodne k nové žádosti o prohlášení manželství za rozvázané. Stížnost Bertý J. do tohoto usnesení, pokud jím vysloveno, že teprve po uplynutí jednoho roku rozhodnuto bude k nové žádosti o návrhu na prohlášení manželství za zrušené, rekursní soud usnesením ze dne 11. srpna 1919 nevyhověl, poukávav k důvodům svého rozhodnutí ze dne 9. července 1919 a k předpisu §§ 113 a 114 obč. zák.

Nejvyšší soud nedal místa dovolacím rekursům proti usnesením rekursního soudu ze dne 9. července a 11. srpna 1919.

Důvody:

Stěžovatelce lze dáti za pravdu potud, pokud vytýká, že soud rekursní v usnesení ze dne 11. srpna 1919 neprávem se odvolal na předpisy §§ 113 a 114 obč. zák. Bylať ustanovení ta, upravující řízení, zrušena § 11 zákona ze dne 16. února 1883, čís. 20 ř. zák. a nahrazena předpisy §§ 1 až 9 téhož zákona. Ve věci však dovolací stížnosti nejsou odůvodněny. Stěžovatelka zcela správně poukazuje k tomu, že v tomto případě jde především o otázku, zda je třeba ještě jedné ediktální lhůty, když uplynula již marně první lhůta ediktální. Otázka ta dochází svého řešení ve čtvrtém odstavci § 9 dotčeného zákona, jenž stanoví, že, podá-li za-

nechaný manžel, když manžel nepřítomný již prohlášen byl za mrtva, d o d a t e č n ě návrh, by bylo vysloveno, že pokládati jest manželství za rozvázané, soud o tom p o s t u p o v a t i má podle předpisů tohoto zákona. Z dějin vzniku zákona (zpráva právnické komise panské sněmovny, čís. 275 příloh k těsnopisným protokolům panské sněmovny IX. sese, těsnopisné protokoly str. 9046 až 9056 o zasedání poslanecké sněmovny ze dne 3. února 1883) zřejmě vyplývá, že podle vůle a úmyslu povolaných činitelů zákonodárných soud v takovémto případě má znova zavést a provést zákonné řízení, tedy zejména vydati nový edikt a určit novou lhůtu jednoho roku (§ 7), a teprve po uplynutí této nové lhůty rozhodnouti o dodatečné žádosti za zrušení manželství. Rozhodnutí to liší se ovšem co do obsahu svého od rozhodnutí prvního potud, že soud nerozhoduje opětně o prohlášení za mrtvého a nestanoví znova dne úmrtí, nýbrž usnáší se pouze o návrhu, by manželství bylo pokládáno za rozvázané (§ 9). Právem tedy soud první stolice usnesením ze dne 6. června 1919 zamítl příslušný návrh stěžovatelčin jako předčasný a usnesením ze dne 11. června 1919 stanovil novou lhůtu ediktální, a když soud rekursní přes stížnosti Bertý J. potvrdil tato ustanovení, nelze důvodně tvrditi, že jeho usnesení se spisy se neshodují, nebo že jimi zřejmě porušen byl zákon nebo dopuštěno se bylo zmatečnosti (§ 16 čís. patentu ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 zákona ř.).

Čís. 282.

Neodporovatelným dle § 45, odstavec první j. n., jest i rozhodnutí rekursního soudu, jímž vysloveno, že žaloba, vznesená na sborový soud první stolice, tímto soudem však pro věcnou nepříslušnost odmítnutá, patří k jeho věcné příslušnosti.

(Rozh. ze dne 7. října 1919, R II 118/19.)

Rekursní soud změnil usnesení sborového soudu první stolice, jímž žaloba odmítnuta byla pro věcnou nepříslušnost a zamítl námitku věcné nepříslušnosti.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Krajský soud zamítl žalobu pro věcnou nepříslušnost maje za to, že jest věcně příslušným k projednání rozepře soud okresní. Vyhověv rekursu žalující strany uznal soud rekursní, že přísluší rozhodovati o sporné věci krajskému soudu. Dle § 45 j. n. nelze rozhodnutím sborového soudu první stolice o jeho věcné příslušnosti odporovati z důvodu, že příslušným projednání spor jest soud okresní. Zákon vychází ze stanoviska, že nejsou nijak dotčeny zájmy stran, ba že jest těmto více vyhověno a poskytnuta stranám větší záruka důkladnějšího, spolehlivějšího a tím také i správnějšího rozhodování, projednává-li věc sborový soud první stolice na místě okresního soudu, jenž by byl dle názoru té které strany k jednání pří-